

2.7. Sivistyslautakunta

Toimiala: Sivistys

Toimielin: Sivistyslautakunta

1. Toiminnan kuvaus

Sivistyslautakunta käsittää sivistyspalvelujen palvelualan. Palveluala jakautuu kolmeen palvelualueeseen: varhaiskasvatus, perusopetus ja keskiasteen koulutus sekä vapaa-aikapalvelut.

(Ulkoiset erät)	Tot 2024 1-12	Tot 2024 1- 6	TA 2025	Tot 2025 1-6	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	2 922 255	1 591 649	2 589 700	1 821 446	70,3 %	-768 254
Myyntituotot	1 654 913	515 026	1 436 000	649 402	45,2 %	-786 598
Maksutuotot	660 308	328 301	634 900	299 569	47,2 %	-335 331
Tuet ja avustukset	516 048	711 556	460 900	832 038	180,5 %	371 138
Muut toimintatuotot	90 986	36 766	57 900	40 436	69,8 %	-17 464
Toimintakulut	-27 451 398	-13 650 871	-27 819 597	-14 303 285	51,4 %	13 516 312
Henkilöstökulut	-19 063 675	-9 467 774	-19 422 821	-10 140 185	52,2 %	9 282 636
Palkat ja palkkiot	-15 192 285	-7 648 549	-16 056 734	-8 223 092	51,2 %	7 833 642
Henkilösivukulut	-3 871 391	-1 819 225	-3 366 087	-1 917 093	57,0 %	1 448 994
Palvelujen ostot	-5 958 113	-2 909 482	-6 194 306	-2 903 295	46,9 %	3 291 011
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-798 272	-418 457	-731 456	-425 538	58,2 %	305 918
Avustukset	-804 891	-422 726	-671 300	-382 764	57,0 %	288 536
Muut toimintakulut	-826 446	-432 433	-799 714	-451 502	56,5 %	348 212
Vuokratulot	-796 672	-422 250	-771 170	-441 824	57,3 %	329 346
Muut kulut	-29 774	-10 183	-28 544	-9 679	33,9 %	18 865
Toimintakate	-24 529 143	-12 059 223	-25 229 897	-12 481 840	49,5 %	12 748 057

(Sisäiset erät)	Tot 2024 1-12	Tot 2024 1- 6	TA 2025	Tot 2025 1-6	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	43 731	24 371		6 744		6 744
Myyntituotot	42 777	23 831		6 744		6 744
Muut toimintatuotot	954	540				
Toimintakulut	-6 894 242	-3 037 304	-7 126 000	-3 427 571	48,1 %	3 698 429
Palvelujen ostot	-3 251 145	-1 216 370	-2 972 700	-1 360 066	45,8 %	1 612 634
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 265					
Muut toimintakulut	-3 641 832	-1 820 934	-4 153 300	-2 067 505	49,8 %	2 085 795
Toimintakate	-6 850 511	-3 012 933	-7 126 000	-3 420 828	48,0 %	3 705 172

Toimintatuottoja on kertynyt kesäkuun loppuun mennessä noin 230 000 euroa enemmän kuin vastaavana aikana vuonna 2024. Myyntituottoja (mm. kotikuntakorvaukset) on tullut noin 135 000 euroa enemmän ja hankerahoitusta noin 120 000 euroa enemmän. Sen sijaan maksutuotot (esim. hoitopäivämaksut) ovat vähentyneet noin 30 000 euroa. Toimintatuotot on budjetoitu vuodelle 2025 noin 330 000 euroa pienemmiksi kuin vuoden 2024 toteutuneet tulot. Tulojen arvioiminen tässä vaiheessa on vielä jonkin verran epävarmaa, koska vielä ei ole riittävän tarkkaa tietoa kaikista toimintatuottojen määrästä vaikuttavista tekijöistä. Opetuspalvelujen myynnistä saatavien tuottojen määrää ja vuodelle 2026 siirtyvää hankerahoitusta ei voida vielä tarkalleen arvioida. Perusopetuksen ja vapaa-aikapalvelujen toimintatuottoja voidaan tämänhetkisen arvion mukaan kuitenkin korottaa (noin 300 000 – 350 000 euroa).

Toimintakuluja on vuodelle 2025 budjetoitu 370 000 euroa enemmän kuin vuonna 2024 toteutui. Tämänhetkisen arvion mukaan toimintakulut tulevat ylittämään budjetoidun (noin 300 000 - 350 000 euroa). Merkittävimmin näyttäisivät ylittyvän henkilöstösivukulut (eläkekulut), jotka on budjetoitu noin 550 000 euroa pienemmiksi kuin vuonna 2024 toteutuneet sivukulut. Lisäksi aine- ja tarvikemenot ja muut kulut (vuokrat) näyttäisivät ylittyvän jonkin verran. Palkkakulut ja palvelujen ostot sen sijaan toteutunevat jonkin verran budjetoitua pienempinä. Toteutumaan vaikuttavat tietysti loppuvuonna maksuun tulevat opetuspalvelujen ostot (lastensuojelulain perusteella sijoitettujen lasten opetus) ja lukiokoulutuksen maksuosuus. Vuoteen 2024 verrattuna eniten kasvua on palkkakuluissa, mikä perustuu henkilöstömäärän kasvuun, sijaisuuskulujen lisääntymiseen, jaksotettujen palkkojen (lomapalkkavelka) määrään ja palkankorotusten vaikutukseen.

Palveluala: Sivistyspalvelujen hallinto

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

1. Toiminnan kuvaus

Sivistyspalvelujen hallintoon kuuluvat koulutoimiston henkilöstön henkilöstökulut ja erilaiset koko sivistyspalvelua koskevat kulut. Ko. kustannuspaikkaan kohdennetaan myös mm. sellaiset valtionavustukset (hankerahoitus), joille ei tarvitse tehdä erillistä kustannuspaikkaa (esim. S2-opetukseen myönnettävä avustus).

(Ulkoiset erät)	Tot 2024 1-12	Tot 2024 1- 6	TA 2025	Tot 2025 1-6	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	41 189	40 393	35 100	53 245	151,7 %	18 145
Myyntituotot	4 104		100	17	17,0 %	-83
Maksutuotot	-3 401			-3 942		-3 942
Tuet ja avustukset	40 487	40 393	35 000	57 170	163,3 %	22 170
Toimintakulut	-283 014	-137 052	-328 995	-173 296	52,7 %	155 699
Henkilöstökulut	-229 388	-118 690	-279 195	-136 354	48,8 %	142 841
Palkat ja palkkiot	-184 926	-97 596	-221 631	-110 752	50,0 %	110 879
Henkilösivukulut	-44 462	-21 095	-57 564	-25 602	44,5 %	31 962
Palvelujen ostot	-40 377	-15 419	-33 400	-32 670	97,8 %	730
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 626	-1 298	-4 700	-2 219	47,2 %	2 481
Avustukset	-6 480		-6 400			6 400
Muut toimintakulut	-4 142	-1 646	-5 300	-2 053	38,7 %	3 247
Toimintakate	-241 825	-96 659	-293 895	-120 051	40,8 %	173 844

(Sisäiset erät)	Tot 2024 1-12	Tot 2024 1- 6	TA 2025	Tot 2025 1-6	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintakulut	-15 596	-5 951	-21 100	-17 634	83,6 %	3 466
Palvelujen ostot	-6 279	-1 292	-11 100	-8 400	75,7 %	2 700
Muut toimintakulut	-9 317	-4 659	-10 000	-9 234	92,3 %	766
Toimintakate	-15 596	-5 951	-21 100	-17 634	83,6 %	3 466

Sivistyspalvelujen hallintoon kirjatut toimintatuotot ylittyvät noin 22 000 eurolla, koska vieraskielisten oppilaiden S2-kielen opetukseen on myönnetty arvioitua enemmän valtionavustusta.

Toimintakulut näyttäisivät vastaavasti jonkin verran ylittyvän.

Palveluala: Varhaiskasvatus**Vastuuhenkilö:** Varhaiskasvatusjohtaja**1. Toiminnan kuvaus**

Varhaiskasvatuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset lapset huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatusta turallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: turvallinen ja ajanmukainen kasvatusympäristö, kodin ja varhaiskasvatuksen välinen yhteistyö, yksilöllinen tuki lapselle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Loimaan kaupungissa on vuoden 2024 syksyllä 9 omaa päiväkotia. Näiden lisäksi kaupungissa työskentelee 11 perhepäivähoitajaa. Kaupungissa toimii myös kolme yksityistä päiväkotia, Verkanappuloiden Nappulapellon ja Nappulakosken päiväkodit sekä Touhula Alastaron päiväkoti.

Esiopetusta järjestetään 12 päiväkodissa lukuvuonna 2024 - 2025. Lisäksi yksi varhaiskasvatuksen esiopetusryhmä toimii Kirkonkylän koulun tiloissa.

Kaupungissa on yksi vuorohoitoa järjestävä päiväkoti (Peltainen).

(Ulkoiset erät)	Tot 2024 1-12	Tot 2024 1- 6	TA 2025	Tot 2025 1-6	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	545 199	266 757	516 800	245 803	47,6 %	-270 997
Myyntituotot	114 364	133	81 000	37	0,0 %	-80 963
Maksutuotot	350 940	204 624	364 500	178 732	49,0 %	-185 768
Tuet ja avustukset	80 095	62 000	71 200	67 034	94,1 %	-4 166
Muut toimintatuotot	-200		100			-100
Toimintakulut	-8 824 620	-4 544 703	-9 112 772	-4 845 410	53,2 %	4 267 362
Henkilöstökulut	-5 161 468	-2 653 300	-5 168 657	-2 980 761	57,7 %	2 187 896
Palkat ja palkkiot	-4 101 318	-2 141 860	-4 289 559	-2 411 844	56,2 %	1 877 715
Henkilösivukulut	-1 060 150	-511 440	-879 098	-568 916	64,7 %	310 182
Palvelujen ostot	-2 610 184	-1 368 545	-2 865 595	-1 313 984	45,9 %	1 551 611
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-76 475	-30 748	-58 500	-31 777	54,3 %	26 723
Avustukset	-387 499	-198 946	-446 400	-215 252	48,2 %	231 148
Muut toimintakulut	-588 993	-293 165	-573 620	-303 636	52,9 %	269 984
Toimintakate	-8 279 421	-4 277 946	-8 595 972	-4 599 607	53,5 %	3 996 365

(Sisäiset erät)	Tot 2024 1-12	Tot 2024 1- 6	TA 2025	Tot 2025 1-6	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintakulut	-1 302 118	-602 230	-1 392 800	-625 385	44,9 %	767 415
Palvelujen ostot	-922 334	-412 433	-857 300	-368 087	42,9 %	489 213
Muut toimintakulut	-379 784	-189 797	-535 500	-257 298	48,0 %	278 202
Toimintakate	-1 302 118	-602 230	-1 392 800	-625 385	44,9 %	767 415

Varhaiskasvatuksen toimintatuotot näyttäisivät toteutuvan aika lailla budjetoidun mukaisesti.

Myös toimintakulut toteutuvat tämänhetkisen arvion mukaan budjetoidun mukaisesti. Henkilöstökulut vaikuttavat olevan aika lailla oikealla tasolla. Palvelujen ostot (asiakaspalvelujen ostot) toteutunevat budjetoitua pienempinä, vaikka varhaiskasvatuspalvelujen ostoihin tulee 1.8.2025 alkaen korotuksia. Sen sijaan aine- ja tarvikemenot sekä muut kulut (vuokrat) ylittynevät jonkin verran.

2. Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot sekä henkilöstötaulukko

Lapsimäärän/hoidon tarpeen muutokset näkyvät henkilöstömäärän muutoksina varhaiskasvatuksessa (muutoksia tapahtuu myös toimintakauden aikana). Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän, lasten iän ja varhaiskasvatuksen tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstösuunnitteluun. Henkilöstön poissaoloilla on merkittävä vaikutus sijaistarpeeseen ja riittävän henkilöstön varmistaminen voi olla ajoittain ongelmallista. Varahenkilöjärjestelmää kehitetään ja varahenkilöiden määrää seurataan, jotta voidaan työntekijöiden poissaolojen aikana paremmin varmistaa riittävä henkilöstöresurssi ryhmissä.

1.8.2022 voimaan tullut varhaiskasvatuksen tuen uudistaminen merkitsee henkilöstöresurssin lisäystä (mm. erityisopettajien määrän lisäys, resurssin lisäys tuen tarpeisten lasten ryhmissä). Varhaiskasvatuksen tuen ja hyvinvoinnin tiimiä on vahvistettu (erityisopettajat, varhaiskasvatuksen kuraattori, hanketyöntekijänä toimiva alueellinen varhaiskasvatuksen sosionomi). Sivistyslautakunta päätti keväällä 2023 perustaa kaksi uutta varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimea. Varsinaisen erityisopetuksen lisäksi varhaiskasvatuksen erityisopettajien tehtäviin kuuluu S2-opetusta ja kehittämishankkeisiin liittyviä tehtäviä.

Hanketoiminnan laajuudella on vaikutusta myös henkilöstömäärään. Vuosina 2024-2025 hanketyöntekijöitä on kolme.

Toistaiseksi avoinna olleisiin tehtäviin on ollut hakijoita kohtaisen hyvin. Vähiten päteviä hakijoita on varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien tehtäviin. Määräaikaisten tehtävien täyttäminen on ajoittain ollut haasteellista.

Nykyisestä henkilöstöstä 94 %:lla on muodollinen kelpoisuus tehtävään. Määräaikaisten työntekijöiden osuus on noin 7 %. Määräaikaisuuden perusteena ovat lähinnä erilaiset sijaisuudet ja tehtävien hoidon järjestelyt. Kesäkuussa 2025 henkilöstöresurssi oli 113 htv (vrt. 115 htv kesäkuu 2024). Muutos perustuu lapsimäärän ja tuen tarpeen muutoksiin sekä tehtävien hoidon järjestelyihin.

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP 2024	TA 2025	tot.30.6.2025
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1
Varhaiskasvatuksen ohjaaja	1	1	1
Palvelusihteeri	2	2	2
Hanketyöntekijä	2	3	3
Perhepäivähoitaja	11	11	10
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	6	7	6
Varhaiskasvatuksen kuraattori	1	1	1
Päiväkodinjohtaja	7	7	6
Varhaiskasvatuksen opettaja	29	26	29
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	57	49	50
Varhaiskasvatuksen ryhmäavustaja	2	3	1
Varhaiskasvatuksen varahenkilö	2	3	3
Yhteensä	121	114	113

3. Toimitilat ja niiden olennaiset muutokset

Loimaalla on päiväkoteja keskusta-alueella kolme (Puistometsän päiväkotito, Peltoisten vuoropäiväkotito, Sammonkadun päiväkotito) ja Hirvikoskella yksi (Hirvimetsän päiväkotito). Lisäksi päiväkoteja on Kauhanojalla, Mellilässä, Metsämaalla, Niinijoella ja Virttaalla.

Metsämaan päiväkotitoimii sisäilmaongelmien takia väistötiloissa. Keskusta-alueelle perustettiin lisääntyneen hoitopaikkatarpeen takia kaksi ylimääräistä ryhmää vuoden 2022 aikana (lisäryhmä Puistometsän päiväkodissa, päiväkotitoimii Metsämarjat). Näiden toiminta päättyi heinäkuussa 2024. Alkuvuodesta 2023 alkaen oli entisessä Mahlapuiston päiväkodissa yksi ryhmä. Ryhmän toiminta siirtyi elokuussa 2024 Hirvimetsän päiväkotitoimii viidenneksi ryhmäksi aiemmin aamu- ja iltapäivätoiminnan käytössä olleeseen tilaan. Alastaron alueen esiopetusta on järjestetty Kirkonkylän koulun tiloissa syksystä 2022 alkaen ja elokuusta 2024 alkaen myös Touhula Alastarolla. *Kirkonkylän koulun esiopetusryhmän toiminta päättyi kesäkuussa 2025.*

Keskusta-alueen, Virttaan ja Metsämaan varhaiskasvatuksen järjestäminen (tilakysymykset) ovat tällä hetkellä akuuteimmat ja erityisesti näihin alueisiin keskittään palveluverkkoselvityksen jatkovalmistelussa.

Virttaan päiväkodin rakentamisen kilpailutus on toteutettu keväällä 2025. Rakennusurakan toteuttajaksi valittiin Koskirent Oy. Päiväkodin valmistumisen tavoiteaikataulu on 30.6.2026, jolloin tilat olisivat täysin valmiit ja vastaanotettavissa ja kalustuksen jälkeen päiväkodin toiminta voisi alkaa uusissa tiloissa elokuussa 2026.

4. Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset

Varhaiskasvatuspalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat palvelujen hankkiminen yksityisiltä palveluntuottajilta (n. 2 300 000 euroa/vuosi). Yksityisen palvelutuotannon menot ovat kasvaneet merkittävästi Alastaron (2015) ja keskusta-alueen (2016) päiväkotiratkaisujen takia. Nappulan päiväkotiyhdistyksen ja Loimaan kaupungin välinen ostopalvelusopimus varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisestä päättyi 1.6.2024.

Sivistyslautakunta päätti kokouksessaan 28.5.2025, että Loimaan kaupunki käyttää optiovuoden 2026-2027 Touhula Päiväkotien ja Verkanappulat Oy:n välisissä ostopalvelusopimuksissa.

5. Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Strategiset riskit

1. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen (mm. varhaiskasvatuslain muutokset, kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu jne.). Muutokset edellyttävät ennakointia ja varautumista (toimintaympäristön aktiivinen seuranta), edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta toimintamallien muuttamiseen.
2. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen muutosten vaikutukset toimintatuottoihin, valtionosuuksien väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.
2. Palvelutarpeen äkilliset muutokset. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän ja hoidon tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstömitoitukseen ja tilakysymyksiin. Varautuminen edellyttää palvelutarpeen alueellista seurantaa ja ennakointia sekä edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja.
3. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

4. Pätevän henkilöstön rekrytointi (esim. varhaiskasvatuksen erityisopettajat). Henkilöstön rekrytointihaasteeseen voidaan varautua mm. luomalla positiivista työnantajakuva, huolehtimalla asiallisista työskentelyolosuhteista ja kilpailukykyisestä palkasta sekä mahdollistamalla henkilöstön kouluttautumista.

Strategialinjauksiin perustuvat tavoitteet

2.1. Panostamme ihmisten hyvinvointiin ja ennaltaehkäisemme syrjäytymistä kaikissa ikäryhmissä			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
Vahvistetaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyötä (kasvun ja oppimisen polku).	Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus muodostavat yhtenevän kasvun, kehityksen ja oppimisen polun. Toimintamalleja kehitetään ja yhtenäistetään (mm. nivelvaiheet, avustajapalveluiden ja muiden tukitoimien kriteerit, S2-opetus). Tunnistetaan lasten ja nuorten tuen tarpeet ja reagoidaan niihin nopeasti (oikea-aikaisuus, ennaltaehkäisevyys, hyvinvoinnin tukeminen). Esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen uudistaminen 1.8.2025.	Esi- ja perusopetuksen nivelvaiheen yhteistyötä on toteutettu keväällä mm. osana opilaiden perusopetukseen siirtymistä. Esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen järjestelmä uudistuu 1.8.2025 alkaen. Opetussuunnitelmat on tältä osin päivitetty yhteneväiseen muotoon esi- ja perusopetuksen osalta. Henkilökunnasta noin 100 on saanut koulusta (MAPA) haasteellisen käyttäytymisen hallintaan. Varhaiskasvatuksessa on kaksi nepsy-ohjaajakoulutuksen saanutta henkilöä. Varhaiskasvatuksessa on S2 varhaiskasvatuksen erityisopettaja, joka toimii Suomi toisena kielenä lasten kanssa ja koordinoi Valmo-opetusta Loimaan esiopetuksessa.	Toteutuu

Liikkumisen, hyvien elintapojen (ravitseminen, liikunta, uni) ja hyvinvoinnin edistäminen.	Varhaiskasvatuksen toiminnassa ja toimintaympäristöjen kehittämisessä panostetaan liikkumista ja hyvinvointia edistäviin toimintamalleihin. (mm. varhaiskasvatuksen hyvinvointitiimi).	Toimintaympäristöjä kehitetään lapsiryhmän tarpeen perusteella. Varhaiskasvatuksen alueellisen sosionomin hanketyö tasavertaisen ja yhdenvertaisen varhaiskasvatuksen edistämiseksi jatkuu. Loimaalla on vahva erityisopettajien resurssi, joka varmistaa tuen saamisen ja syrjäytymisen ehkäisyn. Varhaiskasvatuksen kuraattori tekee työtä hyvinvoinnin eteen perheissä, vertaisryhmissä ja avoimen aamupäivätoiminnan muodossa.	Toteutuu
--	--	--	----------

2.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille viihtyisän ja turvallisen kasvun ja oppimisen paikan

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
Palveluverkkoselvitysten ja hankeselvitysten pohjalta toteutetaan investointiohjelmaa, jonka tavoitteena ovat turvalliset, terveelliset ja kasvua/oppimista tukevat tilat. Suunnitelmallinen sisäilman seuranta päiväkodeissa.	Investointihankkeet etenevät suunnitellussa aikataulussa. Kiinteistöt ovat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset (oppimisympäristöjen kehittäminen).	Virttaan päiväkodin rakentamisen kilpailutus on toteutettu keväällä 2025. Virttaan koulun purkutyöt käynnistyivät kesäkuussa. Virttaan päiväkodin on tarkoitus valmistua kesällä 2026. Kiinteistöjen kuntoa seurataan tarkasti. Oppimisympäristöjä kehitetään ryhmän lasten tarpeen näkökulmasta.	Toteutuu osittain

Arviointikohde	Mittari	TP2024	TA2025	Toteutunut 30.06.2025
Varhaiskasvatus	Päivähoitotoiminnan laatu koetaan hyväksi palautearviointikyselyissä (vastauksen keskiarvo, asteikko 1-4)	Kyselyä ei toteutettu v. 2024	3,5-4	3,4
	Hoitopäivän hinta (€/päivä), omatoiminta. Perhepäivähoito	112	110-120	arv. tilinpäätöksessä
	Hoitopäivän hinta (€/päivä), omatoiminta. Päivähoito (päiväkodit)	101	100-110	arv. tilinpäätöksessä
	Hoitopäivän hinta (€/päivä), hankittu palvelu. Päivähoito (päiväkodit)	71	90-100	arv. tilinpäätöksessä

PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2024	TA 2025	tot. 30.6.2025
TOIMINNAN LAAJUUS Varhaiskasvatus	Lapsia varhaiskasvatuksessa	555	540	539
	-joista esiopetuksessa	104	90	103
	-joista päiväkodeissa	515	500	503
	-joista perhepäivähoidossa	40	40	36
	Kunnallisen ja hankitun palvelun osuudet päivähoidossa (päiväkodit ja ryhmäperhepäiväkodit, %)	65/35	65/35	67/33
	Leikkitoiminta MLL, läsnäolopv.	82	150	0
	Lasten lakisääteinen kotihoidontuki, kotitalouksia keskim. kk	95	100	106
	-lapsia tuen piirissä, keskim. kk	112	120	121
	Yksityisen hoidon kuntalisä			
	-kotitalouksien lukumäärä	1	1	1
	-lapsia tuen piirissä	1	2	1

Palveluala: Perusopetus ja keskiasteen koulutus**Vastuuhenkilö:** Sivistysjohtaja**1. Toiminnan kuvaus**

Opetuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset oppilaat huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatus- ja opetusta turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: monipuolinen opetustarjonta sekä turvallinen ja ajanmukainen oppimisympäristö, kodin ja koulun välinen yhteistyö, toimiva opiskeluhoito ja yksilöllinen tuki oppilaalle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Esiopetusta ei järjestetä lukuvuonna 2024 – 2025 koulujen yhteydessä, mutta Hirvikosken yhtenäiskoulussa on mahdollisuus kehitysvammaisten esiopetukseen.

Perusopetukseen kuuluvat oppivelvollisuuskoulut, joissa annetaan opetusta vuosiluokille 1-9. Loimaan kaupungin perusopetuksen kouluverkko käsittää yhteensä kuusi alaluokkien koulua ja yhden yläluokkien koulun sekä yhden yhtenäiskoulun. Osa Mellilän yläkoululaisista käy Kosken Seudun yläasteella kouluaan (kouluyhteistyösopimus).

Pienryhmäopetusta järjestetään lv. 2024-2025 Kauhanojan koululla, Keskuskoululla, Puistokadun koululla ja Hirvikosken yhtenäiskoululla. Muilla kouluilla erityisen tuen palveluja järjestetään yleisopetuksen ryhmissä. Lisäksi perusopetuksessa on yhteensä kahdeksan laaja-alaista erityisopettajaa.

Loimaalla on **erityisopetusopimuksia** naapurikuntien kanssa. Sopimukset on päivitetty joulukuussa 2019. Yhteistyötä on tällä hetkellä mm. Auran, Kosken TI kunnan, Marttilan ja Pöytyän kuntien kanssa. Naapurikuntia, jotka lähettävät erityisoppilaitaan, laskutetaan vuosittain sopimuksen mukaisesti. Yhteistyö Kosken TI kunnan kanssa yläkoululaisten opetuksen järjestämisessä jatkuu vuonna 2011 tehtyjen sopimusten pohjalta (sopimus päivitettiin vuonna 2020).

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä sekä luoda pohjaa hyvälle kasvuille. Toimintaa järjestetään joka päivä Asemanseudun koululla, Kauhanojan koululla, Keskuskoululla, Kirkonkylän koululla, Metsämaan koululla, Niinijoen koululla sekä Hirvikosken yhtenäiskoululla. Aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnittelu- ja koordinoititehtävät on nimetty kahdelle aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajalle ja toimintaa ohjaamaan laaditaan lukuvuodeksi toimintasuunnitelma.

Opiskeluhoito (kuraattori- ja psykologipalvelut) siirtyi hyvinvointialueelle vuoden 2023 alussa.

Perusopetuksessa on vuosittain käynnissä useita erilaisia **hankkeita**, joilla pyritään kehittämään palveluja ja toimintoja. Hankehakemukset ja –raportit käsitellään sivistyslautakunnassa.

(Ulkoiset erät)	Tot 2024 1-12	Tot 2024 1- 6	TA 2025	Tot 2025 1-6	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	1 545 471	841 091	1 340 400	1 019 085	76,0 %	-321 315
Myyntituotot	1 159 287	339 170	966 100	466 385	48,3 %	-499 715
Maksutuotot	116 029	50 513	106 000	56 211	53,0 %	-49 789
Tuet ja avustukset	260 767	446 223	263 100	490 452	186,4 %	227 352
Muut toimintatuotot	9 388	5 186	5 200	6 037	116,1 %	837
Toimintakulut	-14 858 426	-7 214 857	-15 105 751	-7 509 155	49,7 %	7 596 596
Henkilöstökulut	-11 299 903	-5 520 589	-11 527 140	-5 782 107	50,2 %	5 745 033
Palkat ja palkkiot	-8 998 009	-4 450 782	-9 546 961	-4 685 180	49,1 %	4 861 781
Henkilösivukulut	-2 301 894	-1 069 808	-1 980 179	-1 096 926	55,4 %	883 253
Palvelujen ostot	-2 941 576	-1 330 566	-2 988 611	-1 354 430	45,3 %	1 634 181
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-437 982	-258 062	-413 500	-248 956	60,2 %	164 544
Avustukset	-200	-1 550		-1 200		-1 200
Muut toimintakulut	-178 765	-104 089	-176 500	-122 463	69,4 %	54 037
Toimintakate	-13 312 955	-6 373 766	-13 765 351	-6 490 070	47,1 %	7 275 281

(Sisäiset erät)	Tot 2024 1-12	Tot 2024 1- 6	TA 2025	Tot 2025 1-6	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintakulut	-3 235 281	-1 513 846	-3 168 900	-1 559 099	49,2 %	1 609 801
Palvelujen ostot	-1 533 324	-663 217	-1 347 700	-638 216	47,4 %	709 484
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-789					
Muut toimintakulut	-1 701 168	-850 629	-1 821 200	-920 883	50,6 %	900 317
Toimintakate	-3 235 281	-1 513 846	-3 168 900	-1 559 099	49,2 %	1 609 801

Perusopetuksen toimintatuotot toteutunevat budjetoitua suurempina. Toimintatuottoja on arvioitu kertyvän noin 200 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2024 toteutui. Erityisesti myyntituotot ylittynevät, koska kotikuntakorvauksia ja erilaisia opetuspalvelujen myynnistä saatuja tuloja näyttäisi kertyvän arvioitua enemmän. Hankerahoitusta on tällä hetkellä arvioitua enemmän, mutta sitä siirtyy merkittävästi vuodelle 2026.

Toimintakulut toteutunevat muuten aika lailla budjetoidun mukaisesti, mutta henkilöstösivukulut (eläkekulut) näyttäisivät ylittyvän. Merkittävä vaikutus palvelujen ostojen toteutumaan on loppuvuodesta selviävillä opetuspalvelujen ostojen kuluilla (lastensuojelulain perusteella sijoitettujen lasten opetus) ja lukiokoulutuksen maksuosuudella.

2. Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot sekä henkilöstötaulukko

Henkilöstömäärä on pystytty palveluverkon muuttuessa sopeuttamaan eläköitymisten ja määräaikaisten virkasuhteiden kautta.

Oppilasmäärän väheneminen, tuntikehyksen ja opetusryhmien määrän muutokset vaikuttavat myös opettajien määrään ja työtunteihin. Joillakin opettajilla voi olla haastetta saada opetusvelvollisuus täyteen ja toisaalta pitää opettaa useammalla koululla. Näillä voi olla jatkossa oma vaikutuksensa henkilöstön pysyvyyteen ja uusien henkilöiden rekrytointiin. Oppilaiden tuen tarve vaikuttaa erityisesti koulunkäynninohjaajien määrään ja resurssitarve vaihtelee vuosittain merkittävästi.

Henkilöstön poissaoloilla on merkittävä vaikutus sijaistarpeeseen ja riittävän henkilöstön varmistaminen voi olla ajoittain ongelmallista.

Hanketoiminnan laajuudella on vaikutusta myös henkilöstömäärään. Esim. lukuvuonna 2024-2025 on hankerahoituksella kaksi kokoaikaista työntekijää ja lisäksi useamman työntekijän työpanoksesta osa kohdentuu hanketoimintaan.

Henkilöstön osaamista on tuettu mm. kehittämishankkeisiin liittyvillä koulutuksilla. Lisäksi vuosina 2022-2024 olemme hankkineet henkilökunnalle ns. nepsy-valmentajakoulutusta sekä MAPA-koulutusta. Nämä koulutukset jatkuvat myös vuonna 2025.

Toistaiseksi avoinna olleisiin tehtäviin on ollut hakijoita kohtaisen hyvin. Vähiten päteviä hakijoita on erityisopettajien tehtäviin. Määräaikaisten tehtävien täyttäminen on ajoittain ollut haasteellista. *Opettajista muodollinen kelpoisuus on 95 %:lla ja koulunkäynninohjaajista 100 %:lla. Henkilöstöstä määräaikaisessa virka- ja työsuhteessa on noin 31 %. Määräaikaisuudet perustuvat lähinnä sijaisuuksiin ja tehtävien hoidon järjestelyihin.*

Kesäkuussa 2025 henkilöstöresurssi oli 196,9 htv (vrt. 189,9 htv kesäkuu 2024). Lisäys perustuu erityisesti koulunkäynninohjaajaresurssin kasvuun (oppilaiden tuen tarve), hanketyöntekijöihin sekä ns. varahenkilökeiluun.

Opiskeluhuollon kuraattorit ja psykologit siirtyivät 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueelle.

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP2024	TA 2025	tot. 30.6.2025
Sivistysjohtaja	1	1	1
Palvelusihteeri	4,9	4,9	4,9
Rehtori	4	4	4
Luokanopettaja	52	51	52
Lehtori	31	31	31
Pt. tuntiopettaja	22	21	22
St. tuntiopettaja	0	0	0
Erityisluokanopettaja	17	16	17
Erityisopettaja	8	8	8
Esikoulun opettaja	0	0	0
Koulunkäynninohjaaja	54	52	54
Apip-toiminnan ohjaaja	3	3	3
Koulukuraattori	0	0	0
Koulupsykologi	0	0	0
Perusopetus (yhteensä)	196,9	191,9	196,9

3. Toimitilat ja niiden olennaiset muutokset

Loimaan kaupungin perusopetuksessa on kahdeksan koulua. Kouluverkon muutoksen jälkeen (v. 2021) tilojen käyttö on tehostunut. Koulujen tämänhetkinen vapaa kapasiteetti mahdollistaa tarvittaessa oppilasmäärän lisäytymisen.

Asemanseudun, Kauhanojan, Kirkonkylän ja Niinijoen koulujen tiloissa järjestetään myös varhaiskasvatusta.

Hirvikoskella varhaiskasvatuksessa olevien lapsien määrä lisääntyy 1.8.2024 alkaen. Tämä edellyttää koko Hirvimetsän päiväkodin ottamista varhaiskasvatuksen käyttöön, minkä takia aamu- ja iltapäivätoiminta siirretään HYK:n tiloihin. Keskuskoulun aamu- ja iltapäivätoiminnalle on puolestaan vuokrattu tilat koulun vastapäätä olevasta kiinteistöstä (Asunto Oy Kalevalankadun Pirtti), koska toiminnan asianmukainen järjestäminen koulun tiloissa ei onnistu oppilasryhmien lisääntymisen ja apip-toiminnassa olevan lapsimäärän takia. *Keskuskoulun aamu- ja iltapäivätoiminnan tilat (Asunto Oy Kalevalankadun Pirtti) valmistuivat keväällä 2025 ja ne otetaan*

käyttöön elokuussa 2025.

Koulukiinteistöissä on ajoittain esiintynyt sisäilmaongelmia (mm. Hirvikosken yhtenäiskoulu ja Kirkonkylän koulu). Yhtenäiskoululla ja Kirkonkylän kouluilla tehtiin vuonna 2019 sisäilmakorjauksia. Puistokadun koululla ja Hirvikosken yhtenäiskoululla on kevästä 2021 alkaen toteutettu sisäilmaseurantaa (ns. Luokkahenki). Sivistyslautakunta päätti syyskuussa 2021 ottaa ko. palvelun käyttöön laajemminkin. Sopimus mahdollistaa 50 - 55 luokkatilan seurannan kerrallaan ja tarkoitus on toteuttaa seurantaa kaikilla kouluilla tietyn aikataulun mukaisesti.

Kouluverkkoselvityksen mukaan koulukäytössä säilyviin kiinteistöihin on perusteltua tehdä suunnitelmat kunnossapitotoimista ja korjaustarpeista, jotta kiinteistöt olisivat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset. Keskusta-alueen koulu- ja liikuntatiloja koskevaa alustavaa suunnitelmaa on valmisteltu vuonna 2024.

4. Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset

Opetuspalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat kuljetusten hankinta. (n.1 300 000 euroa/vuosi). Kuljetukset on kilpailutettu lukuvuosille 2021-2024 (+ kaksi optiovuotta). Lv. 2024-2025 on käytössä optiovuosi ja tarkoituksena on käyttää myös toinen optiovuosi. *Sivistyslautakunta päätti kokouksessaan 21.11.2024, että koulukuljetuksissa käytetään myös optiovuosi 2025-2026. Koulukuljetukset on tarkoitus kilpailuttaa loppuvuodesta 2025.* Kuljetusten hintatason nousu kilpailutuksessa, kouluverkkomuutos ja polttoaineen merkittävä hinnannousu ovat kasvattaneet kuljetuskustannuksia.

Palvelujen ostoihin kirjataan myös lukiokoulutuksesta aiheutuvat kustannukset eli todellisten kustannusten ja valtionosuuden välinen erotus (noin 600 000 - 650 000 euroa/vuosi).

5. Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Strategiset riskit

1. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen (mm. opetussuunnitelmien muutokset, oppivelvollisuuden laajentaminen yms.). Muutokset edellyttävät ennakointia ja varautumista (toimintaympäristön aktiivinen seuranta), edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta toimintamallien muuttamiseen.
2. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. valtionosuuksien väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.
2. Hankerahoituksen väheneminen. Opetuspuolella on viime vuosina saatu merkittävästi taloudellista resursseja erilaisiin hankkeisiin, joilla on voitu kehittää palveluja. Jatkossakin olennaista on aktiivinen hanketoiminnan seuranta ja panostaminen hankerahoituksen hakemiseen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.
2. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset mer-

kittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

3. Pätevän henkilöstön rekrytointi (esim. erityisopettajat). Henkilöstön rekrytointihaasteeseen voidaan varautua mm. luomalla positiivista työnantajakuvaa, huolehtimalla asiallisista työskentelyolosuhteista ja kilpailukykyisestä palkasta sekä mahdollistamalla henkilöstön kouluttautumista.

Strategialinjauksiin perustuvat tavoitteet

2.1. Panostamme ihmisten hyvinvointiin ja ennaltaehkäisemme syrjäytymistä kaikissa ikäryhmissä			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
Vahvistetaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyötä (kasvun ja oppimisen polku).	Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus muodostavat yhtenevän kasvun, kehityksen ja oppimisen polun. Toimintamalleja kehitetään ja yhtenäistetään (mm. nivelvaiheet, avustajapalveluiden ja muiden tukitoimien kriteerit, S2-opetus). Tunnistetaan lasten ja nuorten tuen tarpeet ja reagoidaan niihin nopeasti (oikea-aikaisuus, ennaltaehkäisevyys, hyvinvoinnin tukeminen). Esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen uudistaminen 1.8.2025.	Esi- ja perusopetuksen nivelvaiheen yhteistyötä on toteutettu keväällä mm. osana oppilaiden perusopetukseen siirtymistä. Esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen järjestelmä uudistuu 1.8.2025 alkaen. Opetussuunnitelmat on tältä osin päivitetty yhteneväiseen muotoon esi- ja perusopetuksen osalta. Perusopetuksen tuntikehykseen on varattu S2-opetukseen resurssia aiempaa enemmän, koska maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrä on lisääntynyt. Nepsy-valmentajakoulutusta on hankittu 15 opettajalle/ohjaajalle ja MAPA-koulutuksen on saanut 61 opettajaa ja 36 koulunkäynninohjaajaa.	Toteutuu

Liikkumisen, hyvien elintapojen (ravitseminen, liikunta, uni) ja hyvinvoinnin edistäminen.	Koulujen toiminnassa ja toimintaympäristöjen kehittämisessä panostetaan liikkumista ja hyvinvointia edistäviin toimintamalleihin. Hyvinvoinnin vuosikellon toteuttaminen kaikissa kouluissa (mm. turvataidot, arjen valinnat, itsetuntemus ja vahvuudet, kaveritaidot, tunnetaidot, selviytymiskeinot, arvot ja asenteet, unelmat ja luottamus elämään). MOVE-testien tulokset ovat keskimäärin valtakunnan keskitasolla. Kouluterveyskyselyn tulokset ovat parantuneet edellisestä mittauksesta.	Hyvinvoinnin vuosikello on otettu käyttöön kouluissa. Henkilöstölle on järjestetty ja järjestetään myös jatkossa aiheeseen liittyvää koulutusta. Loimaan MOVE-tulokset ovat testattavasta lajista riippuen pääosin maan keskitason alapuolella, joiltakin osin myös keskitasoa parempia. Fyysisen toimintakyvyn kokonaistulos Loimaalla on 47,2 %, kun koko maan tulos on 38,4 %, eli 38,4 %-lla 5. ja 8. luokalaisista fyysinen toimintakyky on tasolla, joka voi vaikeuttaa arjessa jaksamista. Kouluterveyskyselyn tuloksia on hyödynnetty hyvinvointikertomuksen valmistelussa ja koulujen toimintojen suunnittelussa. Mm. ravitsemukseen, liikkumiseen ja nukkumiseen liittyvissä indikaattoreissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuosina 2019-2023. Sen sijaan esim. ahdistuneisuus ja koulu-uupumus ovat lisääntyneet.	Toteutuu osittain
Monipuolinen kerhotarjonta eri kouluilla. Toiminnalla voidaan osaltaan tukea opetus-suunnitelman tavoitteiden toteutumista, tarjota mielekästä tekemistä vapaa-aikaan ja herättää kiinnostusta harrastustoimintaan. Toimintaan haetaan valtionavustusta.	Toteutuneiden kerhojen määrä (40-45 kerhoa). Osallistujamäärä (400-450 opp.). Myönnetty valtionavustus (50 000 - 55 000 euroa).	Keväällä 2025 kerhoja toteutui 45 ja osallistujia noin 430-440. Valtionavustusta kerhotoiminnan tukemiseen on myönnetty 11 830 € ja harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen 44 000 €.	Toteutuu
2.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille viihtyisän ja turvallisen kasvun ja oppimisen paikan			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila

Palveluverkkoselvitysten ja hankeselvitysten pohjalta toteutetaan investointiohjelmaa, jonka tavoitteena ovat turvalliset, terveelliset ja kasvua/oppimista tukevat tilat. Suunnitelmallinen sisäilman seuranta kouluilla.	Investointihankkeet etenevät suunnitellussa aikataulussa. Kiinteistöt ovat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset (oppimisympäristöjen kehittäminen). Luokkahenki-palvelun käyttö toteutuu kaikissa kouluissa.	Sisäilmaa on vuoden 2025 aikana seurattu Kauhanojan koululla, Keskuskoululla, Kirkonkylän koululla, Metsämaan koululla, Puistokadun koululla ja HYK:ssä (Luokkahenki). Oppimisympäristöjä kehitetään säännöllisesti myös tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntämällä (laite- ja ohjelmistoratkaisut, koulutus). HYK:iin on tehty akustinen ja muuntojoustava oppimisympäristö keväällä 2025.	Toteutuu
--	--	---	----------

Arviointikohde	Mittari	TP2024	TA2025	Toteutunut 30.06.2025
Iltapäivätoiminta	Oppilaita apip-toiminnan piirissä: 1-2-luokat	150	150	156
	Oppilaita apip-toiminnan piirissä: 3-9-luokat	19	20	12
	Ohjaustuntien määrä/vko	415	420	415
Perusopetus	Oppilaita/opettaja perusopetuksessa	11,2	11	10,8
	Oppilaita/opettaja laaja-alainen erityisopetus	180	170	172
	30.9. jatkokoulutuksen ulkopuolelle jäävät/edellisenä keväänä 9.luokan päättötodistuksen saaneet	0	0	0
	Perusopetuksen käyttökustannukset (yleis- ja erityisopetus) € / opp	10 900	10 900	arv. tilinpäätöksessä
	Oppilasmäärä/opetusryhmä. 1-2 lk	16,1	16-17	16,1
	Oppilasmäärä/opetusryhmä. 3-6 lk	18	18-19	18
	Oppilasmäärä/opetusryhmä. 7-9 lk	15,8	16-17	15,8

Palveluala: Vapaa-aikapalvelut
Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

1. Toiminnan kuvaus

Lähtökohtana vapaa-aikapalveluiden toiminnassa on lisätä sellaisia toimintatapoja ja palveluita, jotka edistävät kuntalaisten kuulumista yhteisöihin. Palveluilla on varmistettava mahdollisuudet osallistua aktiivisesti vapaa-ajalla myös niille kuntalaisille, jotka eivät ole kansalaisjärjestöjen toiminnan piirissä. Vapaa-aikapalvelut ovat osaltaan kehittämässä kaikkien kuntalaisten mahdollisuuksia vaikuttaa omaa elinympäristöään koskeviin asioihin.

Vapaa-aikapalvelut tuottavat ja edistävät palveluja, jotka ovat enimmäkseen ennaltaehkäiseviä. Vapaa-aikapalvelut toimivat edistäjinä ja sellaisten palveluiden tuottajina, joita kansalaisjärjestöt eivät voi tuottaa. Yhdistysten, järjestöjen ja seurojen toimintaa tuetaan myöntämällä avustuksia ja osoittamalla tiloja niiden toimintojen järjestämiseen.

Kirjastopalvelut toimivat pääkirjastossa sekä Alastaron, Hirvikosken ja Mellilän lähikirjastoissa. *Alastaron kirjasto toimii myös omatoimikirjastona.*

Kirjastopalveluiden tehtävänä on kirjastolain mukaan tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Tehtävien hoitamiseksi kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö. Kirjasto kehittää toimintaansa ja tekee yhteistyötä muiden kirjastojen kanssa seutu-, maakunta- ja valtakunnallisella tasolla.

Kirjastot ovat lukemisen, kulttuurin, kokoontumisten ja tapahtumien paikkoja. Tiloissa voi opiskella, harrastaa ja työskennellä. Kirjasto järjestää tapahtumia ja näyttelyitä myös yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Kirjastopalveluiden tulee olla kaikkien käytettävissä ja saavutettavissa. Palveluiden saavutettavuutta edistetään mm. kirjaston kotipalvelulla ja yhteistyöllä Saavutettavuuskirjasto Celian kanssa. Kirjasto auttaa arjen digipulmissa ja tukee kaikenikäisten ihmisten osaamista ja selviytymistä digitaalisen ajan haasteissa. Kirjaston digituki on maksutonta ja siihen voi osallistua kuka tahansa.

Kirjasto tarjoaa kouluille ohjattuja kirjastokäyntejä. Lasten ja nuorten lukuharrastusta tuetaan myös kirjavinkkauksen avulla. Kirjasto on mukana koulujen kulttuurikasvatussuunnitelmassa tarjoamalla esimerkiksi kirjastonkäytönopetusta, mediakasvatusta ja kirjavinkkausta. Myös päiväkotiryhmien on mahdollista tulla kirjastoon ohjatuille kirjastokäynneille tai satuhetkiin. Kaikenikäisten lukutaidon vahvistaminen on jatkossa yhä tärkeämpää. Kirjaston tavoitteena on tehdä lukutaitotyötä entistä tiiviimmässä yhteistyössä erityisesti varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa.

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on luoda mahdollisuuksia ja edellytyksiä taiteen harjoittamiselle sekä kotiseututyön ja perinteen harrastamiselle.

Kulttuuripalvelut tuottavat kulttuuri- ja perinnetoimintaan liittyviä palveluita sekä toteuttavat muita tehtäviä kuten järjestävät julkisia tilaisuuksia, ylläpitävät perinteen tallentamista ja vastaavat osittain ystävyyskuntatoiminnasta ja matkailuun liittyvistä tehtävistä. Avustuskohhteita ovat mm. Loimaan seudun teatteriyhdistys, kulttuuriyhdistykset ja kylät.

Keskeisiä tehtäviä ovat musiikkitalaisuuksien ja muun esittävän taiteen tukeminen ja järjestäminen, teatteritoiminnan tukeminen, elokuvatoiminta, taidekokoelman ylläpitäminen ja kartuttaminen sekä näyttelytoiminta. Kulttuuripalvelut vastaavat Loimaan Taidetalon, Alpo Jaakolan patsaspuiston, kuivurigallerian ja Vesikosken myllyn toiminnasta sekä Heimolinnan juhlatilan vuokrauksesta.

Liikuntapalveluiden perustehtävänä on tuottaa ja kehittää eri palvelualueiden ja sidosryhmien kanssa laadukkaita ja monipuolisia liikkumis-, liikunta- ja vapaa-ajan palveluita.

Kuntien liikuntatoiminnan perustehtävää linjaa liikuntalaissa asetettu ohjeistus. Liikuntalain tarkoituksena on mm. edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla.

Kunnan tulee luoda edellytyksiä asukkaiden liikunnalle kehittämällä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, tukemalla kansalais- ja seuratoimintaa, rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja, järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät sekä kehittämällä paikallista ja kuntien välistä sekä alueellista yhteistyötä.

Loimaan kaupungin liikuntasuunnitelma vuosille 2025-2030 hyväksyttiin kaupunginhallituksessa toukokuussa 2025, jonka perusteella liikuntapalveluita ja liikuntapaikkoja kehitetään tulevana vuosina. Painopistettä ohjatussa liikunnassa laajennetaan kaikkiin ikäryhmiin. Henkilökohtainen sekä ryhmämuotoinen liikuntaneuvonta on tärkeä osa palvelutarjontaa jatkossa. Virkistysuimala Vesihovin aukioloaikojen laajentamista suunnitellaan asiakaspalautteen, valtuustoaloitteen ja liikuntasuunnitelman selvityksen perusteella.

Painopisteinä ovat erityisliikunta, ikäihmiset, lapsiperheiden liikunta sekä liikuntaneuvonta. Loimaan kaupunki on mukana Voimaa vanhuuteen -ohjelmassa, jonka päämääränä on edistää vielä kotona tai palvelutaloissa itsenäisesti pärjäävien toimintakyvyltään heikentyneiden ikäihmisten (+75) liikkumiskykyä, osallisuutta ja itsenäistä selviytymistä terveysliikunnan avulla. Tavoitteena on motivointi elinikäiseen liikuntaan, terveellisempään elämään ja oman kiinnostuksen mukaisen liikuntapolun löytäminen matalan kynnyksen ryhmien, lajikoiteilujen yms. kautta.

Vuonna 2025 Loimaa ja Pöytyä tekevät hankeyhteistyötä liikuntaneuvonnan osalta. Hankkeen avulla varmistetaan matalankynnyksen tuki liikunnan aloittamiseen sekä henkilökohtaisen että ryhmämuotoisen liikuntaneuvonnan keinoin. Hankkeessa kohderyhmää on laajennettu ikäihmisistä työikäisiin. Elokuussa 2023 käytönotettu Seniorikortti tukee ikääntyvän kohderyhmän omatoimista liikkumista ja vireyttä, samalla kortilla pääsee sekä liikunnan että kulttuurin pariin. Loimaan liikuntapalvelut on ottanut palveluvalikoimaansa liikuntaneuvonnan kaikille kuntalaisille sekä henkilökunnalle, jotka kokevat liikkuvansa terveytensä kannalta liian vähän. Lisäksi asiakasohjausta ja yhteistyötä tehdään tiiviisti hyvinvointialueen kanssa. Liikuntaneuvonnan tavoitteena on lisätä arkiaktiivisuutta ja tukea näin kaikenikäisten toimintakykyä ja liikunnallista elämäntapaa.

Virkistysuimala Vesihovi on koko perheen ja kaikenikäisten liikkujien seutukunnallinen ohjatun liikunnan ja omaehtoisen virkistuksen keidas, joka palvelee kuutena päivänä viikossa. Yleisöaukioloaikojen ulkopuolella ja sunnuntaisin uimahalli on vesiliikuntaseurojen käytössä. Vesiliikuntaohjelmisto Hydrohex:n myötä ohjatut ja omaehtoiset ohjelmat ovat laajentuneet syvänveden jumppiin ja ajastettaviin virtuaalitunteihin.

Loimaa ja muut Saviseudun kunnat ovat mukana LiikU:n organisoimissa eri vuodenaikoihin keskittyvissä liikuntakampanjoissa (talviliikkuja, haastepyöräily syksyn kampanja), joissa osanotto kirjataan pääasiassa mobiililvelluksin. Saviseudun kunnilla on keskinäinen asukasluokujen suhteeseen perustuva ”kisa”, jonka tavoitteena on innostaa kuntalaisia omaehtoiseen liikuntaan ympäri vuoden.

Neljän kunnan yhteisen Harjureitin kehitystyötä jatketaan ja markkinointia kehitetään. Suunnitteluvaiheessa olevien talvipyöräily- ja kävelyreittien toteutuksen eteenpäin vieminen monipuolistaa eri käyttäjäryhmien ym-

päri vuotista ulkoilukäyttöä. *Harjureitillä tehdään vuoden 2025 aikana parannustöitä ELY-keskuksen rahoituksen tukemana. Hanketta hallinnoi Säskylä.*

Nuorisopalveluiden tehtävänä on tuottaa nuorisolain edellyttämiä palveluita nuorille (alle 29-vuotiaille). Nuorisopalvelut luovat edellytyksiä nuorisotoiminnalle, järjestävät itse toimintaa, tukevat nuorten kasvua, kehitystä ja kansalaisvalmiuksia tiiviissä yhteistyössä viranomaisten, järjestöjen ja yhteisöjen sekä yksityisten henkilöiden, erityisesti nuorten ja heidän perheiden kanssa.

Nuorisopalveluiden tehtävänä on huolehtia, että nuorilla on mahdollisuus käyttää heille suunnattuja palveluja ja että heillä on mahdollisuuksia ja valmiuksia vaikuttaa elinolosuhteisiinsa. Tätä tarkoitusta varten kehitetään edelleen nuorten tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita.

Nuorisopalvelut järjestävät nuorisotiloilla ja netissä alakoululaisille (3-6 lk), yläkouluikäisille sekä toisen asteen opiskelijoille tarkoitettua avointa toimintaa. Avoimen toiminnan lisäksi järjestetään tapahtumia, retkiä, kerhoja ja leirejä. Loimaan kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti tuotetaan peruskoululaisille ennalta ehkäiseviä palveluja.

Loimaa on mukana nettinuorisotyössä (Netari) ja tarjoaa omalta osaltaan avoimen toiminnan palvelua mm. syrjäseutujen nuorille. Myös sateenkaarinuorille on omaa toimintaa.

Nuorten osallisuuden ja nuorten asioiden edistäjänä Loimaalla toimii nuorisovaltuusto.

Loimaan kaupungissa toimii lasten ja nuorten monialainen työryhmä. Työryhmä toimii nuorisolain edellyttämänä nuorten ohjaus- ja palveluverkostona.

Seutukunnallinen nuorisotoiminta (SENU) jatkaa toimintaansa neljän kunnan etsivän nuorisotyön yhteistyönä ja Loimaa toimii näiden kuntien etsivän nuorisotyön koordinaattorina.

Työväenopisto tuottaa loimaalaisille heidän tarpeistaan lähtevää opetusta ja oppimistavoitteista harrastustoimintaa, joka tukee kuntalaisten aktiivisuutta, kehittää osaamista ja sivistystä sekä edistää henkistä ja ruumiillista hyvinvointia. Paikallisten yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa tehdään yhteistyötä mahdollisimman laajan seutukunnallisen, alueellisen ja paikallisen kurssitarjonnan saavuttamiseksi.

Työväenopiston toiminta käsittää perinteisen vapaan sivistystyön lisäksi mm. lapsille ja nuorille annettavaa taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaan. Sitä tarjotaan kuvataiteissa sekä teatteritaiteessa. Tilauskoulutusta ja muuta maksupalvelukoulusta työväenopisto järjestää tarpeen mukaan. Toistaiseksi sen määrä ja tarve paikkakunnalla on ollut vähäinen.

Musiikkiopisto järjestää laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta. Taiteenaloja ovat musiikki ja tanssi. Osana opetusta ovat myös musiikkiin ja tanssiin liittyvät tilaisuudet ja tapahtumat, joita musiikkiopisto järjestää. Elinikäisen taidesuhteen, taiteellisen ilmaisun ja taitojen kehittymisen ohella taiteen perusopetus tukee ihmisen tunne-elämän kehittymistä sekä kasvua ja osallisuutta. Kaikki kuntalaiset voivat saada merkityksellistä sisältöä vapaa-ajalleen elämänlaatua parantamaan.

Sopimus Loimaan Seudun musiikkiopiston ylläpitämisestä päivitettiin vuoden 2022 alkupuolella. Yhteistyökuntina ovat Auran, Kosken Tl, Oripään, Punkalaitumen, Pöytyän ja Ypäjän kunnat.

Musiikkiopistossa on mahdollista opiskella monipuolisesti eri instrumenttien soittoa sekä laulua. Instrumenttiopetuksen lisäksi opintokokonaisuuteen kuuluvat musiikin hahmotusaineiden opiskelu sekä yhteismusisointi erilaisissa yhtyeissä tai kuoroissa. Musiikkileikkikoulu on alle kouluikäisille tarkoitettua musiikillista valmennusta sekä lapsen kasvua tukevaa toimintaa.

Tanssilinjalla opettavina aineina ovat baletti, nykytanssi ja lastentanssi.

Musiikkiopistossa toimii avoin linja, jonka tarkoituksena on tarjota kaikille halukkaille, iästä ja aikaisemmista musiikkiopinnoista riippumatta, mahdollisuus musiikinopiskeluun.

(Ulkoiset erät)	Tot 2024 1-12	Tot 2024 1- 6	TA 2025	Tot 2025 1-6	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	790 396	443 407	697 400	503 312	72,2 %	-194 088
Myyntituotot	377 158	175 723	388 800	182 963	47,1 %	-205 837
Maksutuotot	196 740	73 164	164 400	68 568	41,7 %	-95 832
Tuet ja avustukset	134 700	162 940	91 600	217 382	237,3 %	125 782
Muut toimintatuotot	81 798	31 580	52 600	34 399	65,4 %	-18 201
Toimintakulut	-3 485 338	-1 754 259	-3 272 079	-1 775 424	54,3 %	1 496 655
Henkilöstökulut	-2 372 916	-1 175 194	-2 447 829	-1 240 964	50,7 %	1 206 865
Palkat ja palkkiot	-1 908 032	-958 312	-1 998 583	-1 015 316	50,8 %	983 267
Henkilösivukulut	-464 884	-216 882	-449 246	-225 648	50,2 %	223 598
Palvelujen ostot	-365 976	-194 953	-306 700	-202 212	65,9 %	104 488
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-281 189	-128 349	-254 756	-142 586	56,0 %	112 170
Avustukset	-410 712	-222 230	-218 500	-166 312	76,1 %	52 188
Muut toimintakulut	-54 546	-33 533	-44 294	-23 350	52,7 %	20 944
Toimintakate	-2 694 942	-1 310 852	-2 574 679	-1 272 112	49,4 %	1 302 567

(Sisäiset erät)	Tot 2024 1-12	Tot 2024 1- 6	TA 2025	Tot 2025 1-6	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	43 731	24 371		6 744		6 744
Myyntituotot	42 777	23 831		6 744		6 744
Muut toimintatuotot	954	540				
Toimintakulut	-2 341 247	-915 277	-2 543 200	-1 225 454	48,2 %	1 317 746
Palvelujen ostot	-789 208	-139 429	-756 600	-345 364	45,6 %	411 236
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-476					
Muut toimintakulut	-1 551 563	-775 849	-1 786 600	-880 090	49,3 %	906 510
Toimintakate	-2 297 516	-890 906	-2 543 200	-1 218 710	47,9 %	1 324 490

Toimintatuottoja näyttäisi kertyvän jonkin verran arvioitua enemmän. Talousarviossa tuotot on budjetoitu noin 100 000 euroa pienemmiksi kuin vuonna 2024 toteutuneet tuotot ovat. Erityisesti hankerahoitusta on tullut arvioitua enemmän, mutta osa siitä siirtyy myös vuodelle 2026.

Toimintakulut sen sijaan näyttäisivät ylittyvät niin henkilöstökuluissa kuin palvelujen ostoissa ja aine- ja tarvikemenoissa.

2. Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot sekä henkilöstötaulukko

Vapaa-aikapalvelujen päätoiminen henkilöstö on suhteellisen vähäinen. Mm. liikuntapalveluissa (uimahalli) henkilöstöresurssin vähäisyys tuo oman haasteen/riskin palvelujen järjestämiselle. Liikuntaneuvonnan siirtyminen hyvinvointialueelta kunnan vastuulle tarkoittaa jatkossa joko käytössä olevan resurssin tai palvelutarjonnan tarkastelua, jotta liikuntaneuvonnan palvelu on mahdollista hoitaa laadukkaasti kuntalaisten terveyden edistämiseksi. Lisäksi eri sektoreilla monet tehtävät ovat yksittäisen henkilön varassa, mikä erityisesti poikkeustilanteissa aiheuttaa haavoittuvuutta tehtävien hoidossa.

Kulttuuripalveluissa hakemus museotoiminnan valtionavustuksen piiriin merkitsee myös henkilöstöorganisaation muutosta (nimikkeiden muuttamista, resurssin lisäämistä). Kulttuurisihteerin nimeke on muutettu vuonna

2024 museonjohtajaksi ja kulttuuriohjaajan museoassistentiksi. Museoassistentti aloittaa syksyllä 2025 täydennyskoulutuksena museomestarikoulutuksen. Myös nuorisopalveluissa lienee paikallaan jossain vaiheessa tarkastella viranhaltijan ja työntekijöiden nimikkeitä.

Hanketoiminnan laajuudella on vaikutusta myös henkilöstömäärään (erityisesti nuorisopalvelut). Uuden strategian mukaisesti (Lasten ja nuorten Loimaa) on nuorisopalveluihin lisätty yksi nuorisohjaaja. Vuosina 2022-2025 nuorisopalveluissa on ollut hankerahoituksella koulunuorisotyöntekijä. Koulunuorisotyö tukee koulun ja nuorisopalvelujen välistä yhteistyötä ja sillä koetaan olevan tarvetta koulujen arjessa. *Koulunuorisotyön hankerahoitus päättyy vuoden 2025 lopussa.*

Viime aikoina avoinna olleisiin tehtäviin on ollut suhteellisen vähän hakijoita ja joidenkin tehtävien täyttämässä on ollut ongelmia. Sekä Loimaalla että kirjastoalalla yleensäkin on lähivuosina eläköitymässä huomattavasti kirjastojen henkilökuntaa. Tämä voi aiheuttaa haasteita pätevien kirjastoammattilaisten rekrytoinnissa.

Seuraavassa taulukossa on liikuntapalvelujen tilapäistyöntekijöissä lisäystä. Tämä perustuu hanketyöhön ja os-topalvelujen vähenemiseen uimahallissa.

Kesäkuussa 2025 henkilöstöresurssi oli 58,8 htv (vrt. 58,45 htv kesäkuu 2024).

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP2024	TA 2025	tot. 30.6.2025
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1
Kirjastonhoitaja	2	2	2
Kirjastovirkailija	8	8	8
Kulttuurisihteeri/Museonjohtaja	1	1	1
Kulttuuriohjaaja	1	1	1
Kulttuurituottaja (ent. musiikinohjaaja)	1	1	1
Liikuntasihiteeri/Liikuntapalvelupäällikkö	1	1	1
Liikunnanohjaaja	5	5	5
Kassa-/kahviotyöntekijä	2	2	2
Laitoshuoltaja	2	2	2
Laitosmies	1	1	1
Tilapäistyöntekijät	1,8	1,8	1,8
Nuorisosihteeri	1	1	1
Nuorisohjaaja	6	6	6
Nuorisotilan ohjaaja	0	0	0
Rehtori	1	1	1
Opettaja/työväenopisto	1	2	1
St. tuntiopettaja/työväenopisto	11	11	11
Opettaja/musiikkiopisto	6	6	6
St. tuntiopettaja/musiikkiopisto	5	5	5
Palvelusihteeri	1	1	1
Vapaa-aikapalvelut (yhteensä)	58,8	59,8	58,8

3. Toimitilat ja niiden olennaiset muutokset

Työväenopisto toimii pääasiallisesti kaupungin omistamissa tiloissa eri puolilla kaupunkia. Tärkeimmät opetus-pisteet ovat kaupungintalo, Taidetalo, Lasipalatsi, Virttaan kylätalo, kaupungin liikuntahallit sekä viisi koulua eri puolilla kaupunkia. Ulkopuolisilta on vuokrattuna yksittäisiä tiloja, mm. Vesikoski-talossa olevat tilat. Musiikkiopisto toimii musiikkiopiston kiinteistössä ja kaupungintalolla. Musiikkiopiston toimintaa on myös Kirkonkylän koululla sekä Punkalaitumella.

Kirjastopalveluita tuotetaan pääkirjastossa sekä Alastaron, Hirvikosken ja Mellilän kirjastoissa. Kaikki tilat ovat kaupungin omistamia ja rakennettu tai remontoitu kirjastoksi 1990-luvulla. *Alastaron omatoimikirjasto otettiin käyttöön helmikuussa 2025.* Vuoden 2025 aikana jatketaan omatoimikirjastojen käyttöönottoa Hirvikosken ja Mellilän lähikirjastossa. Mellilän kirjaston kiinteistön kunto pitää kuitenkin selvittää ennen omatoimikirjaston muutostöitä. Loimaan kaupunki on mukana seutuhankintojen kilpailutuksessa ja omatoimikirjastojen laitehankintojen suunniteltu sopimuskausi on 1.1.2024 – 31.12.2026. Pääkirjasto on toiminut vuodesta 1998 nykyisessä rakennuksessa ja tilat alkavat olla peruskorjauksen tarpeessa. Kirjastossa kaivattaisiin asiakkaille lisää rauhallista työskentelytilaa esim. etätöiden lisääntymisen vuoksi ja uudistusta myös lastenosaston viihtyvyyteen. Kesäaikaan kirjastotilan kuumat olosuhteet sekä huonosti vaihtuva ilma hankaloittavat sekä asiakkaiden oleskelua kirjastossa että henkilökunnan työskentelyä.

Kulttuuripalveluilla ovat museotilat ja toimisto Loimaan Taidetalossa. *Helmikuussa 2025 talon ilmastointilaitte rikkoutui ja aiheutti vesivahingon, jonka seurauksena museo oli kiinni 15.2.-4.3.2025 välisenä aikana. Kokoelmanäyttelyn tilana toimiva Meerin sali oli suljettu 10.5.asti. Mm. konserttitoiminta siirrettiin täksi ajaksi Heimolintaan. Sulkua vaikuttaa negatiivisesti museon vuoden kokonaiskävijämäärään ja tulokertymään.* Alpo Jaakkolan patsaspuisto ja kuivurigalleria ovat kesäkohteina avoinna kesäkuukausina (kesä-elokuu) sekä syyskuussa viikonloppuisin. Vesikosken mylly on avoinna yleisölle pääasiassa erilaisten tapahtumapäivien yhteydessä. Heimolinnalla palvelee ulkopuolisten vuokralaisten lisäksi mm. liikuntapaikkoja ja opiston ryhmiä veloitus. Taivoitteena on Heimolinnan käyttöasteen parantaminen. Heimolinnalla täyttää 100 vuotta vuonna 2025. Rakennuksen talotekniikan peruskorjausta on suunniteltu vuoden 2024 aikana ja toimenpiteet toteutetaan vuoden 2025 aikana.

Nuorisopalvelun toimitiloihin kuuluvat neljä nuorisotilaa sekä Kalikan virkistysalue. Keskustan nuorisotila, Citynuokkari, alakerta toimii nuorisotilana ja yläkerrassa on nuorisotyöntekijöiden toimistotilat. City-nuokkarin yläkerta on esteellinen. Hirvikosken nuorisotila on esteellinen ja piha-alue vaikeasti valvottavissa. Mellilän nuorisotalo tarjoaa hyvät olosuhteet nuorisotyön toteuttamiseen. Alastaron nuorisotilaan on esteellinen pääsy, eikä tila ole toimiva nuorisotyöllisestä näkökulmasta. *Työturvallisuudeltaan Alastaron nuorisotila on heikko ja tila on suljettu toukokuusta 2025 lähtien. Korvaavaa tilaa odotetaan syksyn 2025 aikana.* Tilassa on vain yksi uloskäynti ja kuuluvuudet kellarissa rajalliset. Kehittämistarpeet on todettu työpaikkaselvityksen ja palotarkastuksen yhteydessä ja ne tulee korjata työntekijöiden turvallisuuden ja nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi. *Nuorisotyöntekijät ovat työskennelleet tiloilla pääsääntöisesti yksin, mikä lisää työturvallisuusriskiä. Syksystä 2025 alkaen kaikilla nuorisotaloilla työskentelee kerrallaan kaksi nuorisotyöntekijää.* Kalikan virkistysalue ei vastaa leiritoiminnan tarpeita. Kalikan aluetta tulee kehittää palvelemaan kaikkia kuntalaisia ja erityisesti leiritoimintaa varten. Leiritoiminnan ylläpitämiseksi nuorisopalvelut tarvitsevat toimivia sisä- ja majoitustiloja. Jos Kalikkaan saataisiin majoitustilat, se palvelisi samalla myös Loimaan seurakunnan ja loimaalaisten yhdistysten tarpeita. *Kalikan toimintojen suhteen neuvotellaan yhteistyöstä Pöytyän kunnan edustajien kanssa syksyllä 2025. Tarkoitus on sujuvoittaa varaus- ja maksujärjestelmiä.*

Loimaalla on laaja ja monipuolinen eri harrastemuodot kattava liikuntapaikkaverkosto. Avoin vuoropuhelu liikuntapalvelujen, teknisen toimen ja liikuntapaikkoja aktiivisesti käyttävien seurojen ja muiden tahojen kanssa on ensiarvoisen tärkeää liikuntapaikkaverkoston kunnossapidon ja kehittämisen turvaamiseksi. Liikuntatilojen riittävyys ja eri käyttäjäryhmien tarpeiden kohtaaminen ovat haasteellisia. Liigaseurat ja laaja palloilulajien kokonaisuus vaatisivat lisää isojen liikuntatilojen käyttövuoroja edustusjoukkueiden ja nuorten laadukkaiden

ja suunnitelmallisten harjoitusmahdollisuuksien turvaamiseksi ja kohtuullisten harjoitusvuoroaikojen mahdollistamiseksi.

Valmisteilla on liikuntasuunnitelma, joka tulee sisältämään toimenpide-ehdotuksia liikuntapaikkojen hoitoon sekä tulevien investointien valmisteluun ja toteuttamiseen.

Kaupunginhallitus hyväksyi 12.5.2025 Loimaan kaupungin liikuntasuunnitelman. Suunnitelma toimii ohjaavana suunnitelmana liikuntapalvelujen kehittämisessä ja liikuntapaikkojen investoinneissa tulevina vuosina. Liikuntasuunnitelmassa on yhdeksän kohdan investointitarvelistaus liikuntapaikoista ja virkistysalueista.

4. Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset

Vapaa-aikapalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat matkustus- ja kuljetuspalveluiden hankinta (noin 80 000 euroa/vuosi) sekä erilaisten asiantuntija sekä ilmoitus- ja painatuspalveluiden hankinta (noin 70 000 euroa/vuosi).

5. Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Strategiset riskit

1. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. valtionosuuksien väheneminen, muiden toimintatuottojen väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Opistojen kohdalla tärkeää on kurssi- ja opetus-toiminnan säilyttäminen vähintään nykyisessä laajuudessa. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

2. Hankerahoituksen väheneminen. Erityisesti nuorisopalveluissa ja opistoissa on viime vuosina saatu merkittävästi taloudellista resurssia erilaisiin hankkeisiin, joilla on voitu kehittää palveluja. Jatkossakin olennaista on aktiivinen hanketoiminnan seuranta ja panostaminen hankerahoituksen hakemiseen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Mm. liikuntatilojen riittävyys ja eri käyttäjäryhmien tarpeiden kohtaaminen ovat haasteellisia. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen. Museopalveluissa talotekniset ongelmat voivat aiheuttaa sekä omaisuudelle haittaa (konservointitarpeet) että väistötilatarpeita (etenkin Taidetalo).

2. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

3. Henkilöstön määrä ja osaaminen. Mm. liikuntapalveluissa (uimahalli) henkilöstöresurssin vähäisyys tuo oman haasteen/riskin palvelujen järjestämiselle. Riskialttein henkilöstövaje on laitospäivien tehtävissä. Tarvittava osaaminen on yhdellä henkilöllä, jolloin kenelläkään muulla ei ole uimahallin järjestelmien sellaista tuntemusta, että hallin vesiturvallisuus olisi laitospäivien poissaolon aikana hallinnassa. Myös kassa- ja laitoshuollon henkilöstö on riittämätön, jonka takia tarvitaan jonkin verran osa-aikaisia tilapäistyöntekijöitä. Lisäksi eri sektoreilla monet tehtävät ovat yksittäisen henkilön varassa, mikä aiheuttaa erityisesti poikkeustilanteissa haavoittuvuutta tehtävien hoidossa. Perehdyttämiskäytäntöjen sekä sijaisuus- /varahenkilöjärjestelmän kehittäminen ja osaamisen jakaminen ovat keinoja varautua tähän riskiin.

Strategialinjauksiin perustuvat tavoitteet

2.1. Panostamme ihmisten hyvinvointiin ja ennaltaehkäisemme syrjäytymistä kaikissa ikäryhmissä			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
Vahvistetaan taiteen perusopetuksen yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa. Tuemme yhteistä kasvun ja oppimisen polkua lapsille ja nuorille.	Taiteen perusopetukseen osallistuu 350 - 400 opiskelijaa vuosittain. Opetussuunnitelmat päivitetään säännöllisesti, toimintaa arvioidaan säännöllisesti ja kehitetään palautteen pohjalta.	Alle 16- vuotiain oppilaiden lukumäärät taiteen perusopetuksessa: kuvataide 94, teatteritaide 69, musiikki 162, musiikin varhaisiän kasvatus 42, tanssin perusopetus 23, tanssin varhaiskasvatus 17. Yhteensä 384. Taiteen perusopetuksen ulkopuolella: sirkus 66 oppilasta.	Toteutuu
Opistojen tarjonta ottaa huomioon kaikki ikä- ja väestöryhmät. Palveluja järjestetään hajautetusti, lähellä kuntalaisia.	Opistoissa toteutuu monipuolinen ja kuntalaisten tarpeiden mukaan hyvin kohdentuva kurssitarjonta. Opistoissa on vähintään 10 alle kouluikäisille tarjottavaa kurssia, vähintään 10 ikäihmisille suunnattua kurssia sekä vähintään 20 Loimaan keskustan ulkopuolella järjestettävää kurssia.	Alle kouluikäisten ryhmiä koontui musiikissa viisi, tanssissa yksi ja kuvataiteessa ei yhtään. sirkuksessa kaksi ryhmää. Ikäihmisille suunnattuja ryhmiä oli kuusi. Loimaan keskustan ulkopuolella järjestettäviä kursseja oli 47. Musiikkiopistossa taiteen perusopetuksessa poikien/ miesten osuus on 43 % (70/162), muskarissa poikien osuus 52 % (22/42), tanssin perusopetuksessa ja satuballetissa 0 % ja työväenopistossa noin 17 %. Musiikkiopistolla oli neljä kouluvierailua ja kolme musiikkiopiston ulkopuolella järjestettyä, suurelle yleisölle avointa tilaisuutta.	Toteutuu

Kehitämme kotona asuvien ikäihmisten mahdollisuutta itsenäisen kuntouttavan liikunnan toteuttamiseen teknologiaa hyödyntäen. Teknologian hyödyntäminen monipuolisen liikuntamateriaalin tuottamisessa sekä tarjolla olevien kirjasto- ja kulttuuripalvelujen hyödyntämisessä.	Luodaan digitalisaatiota hyödyntäen palveluja, jotka aktivoivat kuntalaisia oman hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistämiseen. Tablettikäyttäjien asiakasmäärä 90. Liikuntaraatien järjestäminen.	Liikuntapalveluiden tabletteja käyttää 90 asiakasta, alku- ja lopputestauksen tulokset on kirjattu. Liikuntaneuvonnan palvelu vakiintunut osaksi palveluvakoimaa hankkeen kautta yhteistyössä Pöytyän kanssa. Ikäihmisten lisäksi palvelussa mukana nyt myös työikäiset. Liikuntaraadin sijaan vuonna 2025 järjestetään ikäihmisten hyvinvointimessut lokakuussa.	Toteutuu
---	--	---	-----------------

Voimaa vanhuuteen -ohjelman avulla edistetään toimintakyvyltään heikentyneiden ikäihmisten liikuntakykyä, osallisuutta ja itsenäistä selviytymistä terveysliikunnan avulla. Liikuntaneuvonnan palveluketjun luominen ikäihmisille ja työikäisille fyysisen toimintakyvyn varmistamiseksi. Ikiliikkujat 65+ hankkeen myötä kohderyhmän toimintakyvyn ja terveyden vahvistaminen. Lasten ja nuorten liikuntakasvatuksen tukeminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa.	10 % kasvu liikuntapalvelujen 75+ ryhmien toiminnassa. Uusien vertaisohjaajien kouluttaminen ja vanhojen aktivoiminen vertaisvetureiksi. Tavoitteena on 15 vertaisohjaajaa. Ulkoiluystäväkoulutus. Tavoitteena 10 uutta ulkoiluystävää. Seniorikortin käyttäjämäärän ja käyntikertojen kasvattaminen. Liikuntaneuvonnan palvelun vakiinnuttaminen, palvelussa 20-50 asiakasta vuosittain. Lasten, nuorten ja perheiden liikuntatarjonnan vahvistaminen. Liikuntapalvelut mukana Harrastamisen Suomen mallissa.	Vertaisohjaajakoulutus tulossa elokuussa. Kannustetaan heitä myös ulkoiluystäväiksi. Erityisliikunnan ryhmät +36 %, käyntikerrat +34 %, osallistujamäärä +28 % verrattuna 30.6.2024 tilanteeseen. Seniorikortti on aktiivisessa käytössä liikuntapalveluiden osalta. Liikuntasuunnitelman yhteydessä toteutetun kyselyn tulosten perusteella on lisätty matalankynnyksen toimintaa kaikenikäisille ja lisäksi ulkoiluryhmiä senioreille. Liikuntaneuvontaa on vuoden 2025 aikana annettu 92 kertaa ja uusia asiakkaita palveluun on ohjautunut yhteensä 26 henkilöä. Liikuntaneuvonnan prosessi kestää keskimäärin 3-12kk. HSM tarjonnassa kuntosalikurssi lukukaudella 2024-2025, jossa liikkui viikoittain 4-5 yläkouluikäistä nuorta.	Toteutuu
2.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille viihtyisän ja turvallisen kasvun ja oppimisen paikan			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila

Palveluverkkoselvitysten ja hankeselvitysten pohjalta toteutetaan investointiohjelmaa, jonka tavoitteena ovat turvalliset ja terveelliset tilat. Suunnitelmallinen sisäilman seuranta.	Investointihankkeet etenevät suunnitellussa aikataulussa. Kiinteistöt ovat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset.	Tällä hetkellä ei ole käynnissä varsinaisia palveluverkkoon liittyviä hankkeita. Alastaron omatoimikirjasto otettiin käyttöön helmikuussa 2025. Omatoimikirjastojen käyttöönottoa valmistellaan Hirvikosken ja Mellilän lähikirjastoissa. Liikuntapalveluiden sekä tekniset- ja ympäristöpalveluiden laatima liikuntasuunnitelma hyväksyttiin toukuussa 2025. Siinä esitellään päälinjat seuraavien vuosien liikuntapalveluiden sekä liikuntapaikkojen kehittämiseksi.	Toteutuu osittain
---	--	---	--------------------------

2.3. Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja osallisuutta

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Arviointi	Arvioinnin tila
Nuorisopalvelut ottavat toiminnassaan huomioon kaikki nuoret ja jokainen on tervetullut toiminnan piiriin. Eri-tyishuomiota kiinnitetään syrjäytymisvaarassa oleviin nuoriin ja niihin, joiden viiteryhmää kohtaan kohdistuu stigmaa. Nuorisotyössä panostetaan lasten ja nuorten kohtaamiseen	Nuoret löytävät omia ryhmiään ja saavat uusia kavereita. Yksinäisyyden tunne vähenee ja aktiivisuus lisääntyy. Toimintaan tulee mukaan nuoria, jotka eivät aiemmin ole osallistuneet. Nuori kokee olevansa arvokas, vahvistetaan luottamuksellisten suhteiden syntymistä. Nuoret ovat mukana kehittämässä ja toteuttamassa toimintaa.	Nuorisopalvelujen painopisteenä vuonna 2025 ovat vanhemmat nuortensa asiantuntijoina (Teini-ikäisten nuorten vanhempien vertaisryhmätöiminnan vanhemmuuden vahvistamiseksi).	Toteutuu

Nuorisopalvelujen ja koulujen yhteistyön kehittäminen mm. koulunuorisotyön kautta.	Koulujen ja nuorisopalvelujen saumaton yhteistyö, jolla vahvistetaan lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia ja kiinnittymistä kouluyhteisöön (matalan kynnyksen toimintaa, yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen, yksilöiden kasvun ja kehityksen tukeminen, kouluviihtyvyyden lisääminen jne.).	Koulunuorisotyöhankkeelle ei myönnetty jatkorahoitusta vuodelle 2026. Toiminta koetaan tärkeäksi, joten kunnan oma panostus koulunuorisotyöhön on tärkeää. Loma-aikoihin lisätään nuorisotilojen yönuokkaritoimintaa nuorisotilakävijöiden yhteisöllisyyttä vahvistamaan. Osallisuutta lisätään kuukausittaisen nuokkarikokousten muodossa. Lukuvuoden 2025-2026 painopisteenä ovat arjen taitojen kartuttaminen, lukeminen ja terveelliset elintavat.	Toteutuu osittain
Kirjasto on kaikille avoin ja maksuton tila, jossa erilaiset ihmiset voivat kohdata toisiaan. Kirjasto tukee asiakkaitaan toimimaan aktiivisina kuntalaisina ja järjestää tapahtumia kaikille ikäryhmille. Kirjasto tarjoaa tiloja yhdistysten ja ryhmien kokoontumiseen sekä opiskeluun ja etätööhön	Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan. Tapahtumien lukumäärä/vuosi (50-55) ja osallistujamäärä (500-550). Kirjasto tarjoaa kouluille (perusopetus ja toisen asteen koulutus) ohjattuja kirjastokäyntejä ja kirjavinkkauksia. Varhaiskasvatukselle kirjastot tarjoavat ohjattuja kirjastokäyntejä ja satuhetkiä.	Pääkirjastosta ja Mellilän kirjastosta voivat ryhmät ja yhdistykset varata maksutta koontumistiloja. Pääkirjastossa ja Alastaron kirjastossa on mahdollisuus järjestää näyttelyitä. Näyttelytiloista ei peritä maksua. Kirjastoissa on järjestetty 7 näyttelyä. Kirjaston päävastuullisen järjestämät tapahtumat 29, osallistujia 768. Muut kuin kirjaston päävastuullisena järjestämät tapahtumat 72. Vain kirjaston päävastuullisena järjestämistä tapahtumista osallistujamäärät on laskettu. Koululaisten ohjatut kirjastokäynnit ja kirjavinkkaukset 38, osallistujia 623. Varhaiskasvatukselle järjestetty toiminta 14, osallistujia 200.	Toteutuu

Ylläpidetään ja kehitetään va- kiintuneita kulttuuriperinteitä ja luodaan uusia kohtaamisen paikkoja ja -muotoja. Tehos- tetaan yhteistyötä paikallis- ten yhdistysten kanssa.	Perinteisten tapahtumien jär- jestäminen ja kehittäminen sekä uusien tapahtumien/pal- velujen toteuttaminen (moni- puolisuus, tarvelähtöisyys, hyvä kohdentuminen). Edis- tetään kulttuurikaveri-toimin- taa esim. yhteistyössä liikun- tatoimen ja/tai SPR:n (ystävä- toiminta) kanssa.	Vuoden 2025 alussa tapahtu- nut vesivahinko Loimaan Tai- detalossa aiheutti sen, että mm. tiistaikonserttisarja jou- duttiin siirtämään Heimolin- naan. Heimolinnassa järjes- tettiin myös useampia kon- sertteja näiden lisäksi. Tapah- tumista tiedottaminen vaatii parannusta. Keväällä 2025 taidemuseon vaihtuvien näyt- telyiden tilassa järjestettiin Novidan lukion kuvataiteen diplomi-työnäyttely. Yhteis- työ lukion kanssa sai positii- vista palautetta ja vuodelle 2026 suunnitellaan vastaavaa yhteistyönäyttelyä. Alkusyk- syyn sijoittuvaan Loimaan kulttuurikierrokseen on il- moittautunut 32 tahoa, mikä on suurin osallistujamäärä tä- hän mennessä.	Toteutuu osit- tain
---	---	--	------------------------

Arviointikohde	Mittari	TP2024	TA2025	Toteutunut 30.06.2025
TALOUDELLISUUS Kirjastopalvelut	käyttökustannukset /asukas	56,4	55	arv. tilinpää- töksessä
	käyttökustannukset /laina	4,1	4	arv. tilinpää- töksessä
TALOUDELLISUUS Kulttuuripalvelut	käyttökustannukset /asukas	34,2	26	arv. tilinpää- töksessä
TALOUDELLISUUS Liikuntapalvelut	käyttökustannukset /asukas	138,5	115	arv. tilinpää- töksessä
TALOUDELLISUUS Musiikkiopisto	nettomenot / opiskelija €	1 980	2 030	arv. tilinpää- töksessä
TALOUDELLISUUS Nuoripalvelut	käyttökustannukset /asukas	28,9	25	arv. tilinpää- töksessä
TALOUDELLISUUS Työväenopisto	käyttökustannukset /asukas	28,5	33,5	arv. tilinpää- töksessä
	nettomenot / opetustunti €	79,3	91	arv. tilinpää- töksessä

VAIKUTTAVUUS Kirjastopalvelut	lainat/asukas	13,6	14	7
	käynnit	122 204	125 000	56 701
VAIKUTTAVUUS Kulttuuripalvelut	taidetalo/käyntikerrat	2 393	3 000	1 023
	patsaspuisto/käyntikerrat	4 894	5 000	1 097
VAIKUTTAVUUS Liikuntapalvelut	uimahalli / käyntikerrat	66 988	70 000	43 710
	vauvauinnit/käyntikerrat	1 534	1 000	1 057
	kuntosali/käyntikerrat	28 141	25 000	19 117
	erityisliikunnan ryhmiä: osallistujat	769	500	753
	erityisliikunnan ryhmiä: käyntikerrat	13 520	10 000	9 708
	erityisliikunnan ryhmiä: toteutuneet ohjaukset	948	650	683
VAIKUTTAVUUS Musiikkiopisto	opiskelijoiden määrä	276	290	286
	opetustunteja/ viikko ka	226	250	229
VAIKUTTAVUUS Nuorisopalvelut	avoin toiminta (talotoiminta, muu toiminta) osallistujat	9 730	12 000	6 319
	leiritoiminta, leiripäivät	98	200	88
	seutukunnallinen toiminta, osallistujat	660	650	0
	etsivän nuorisotyön asiakkaat, Loimaa	45	80	30
	etsivän nuorisotyön asiakkaat, (koko hanke)	63	100	49
VAIKUTTAVUUS Työväenopisto	toteutuneiden opetustuntien määrä (% suunnitelluista)	5 526	5 600	2 744
	opiskelijoiden määrä (brutto-opisk.)	2 819	3 000	1 435
	opiskelijoiden määrä (netto-opisk.)	1 436	1 800	1 066
	alle 16 v. opiskelijat	208	290	209